

خپلواکی

استقلال

www.esteqtaal.net

شنبه ۱۰ سپتامبر ۲۰۲۲

ش. حصین

له سرلوخ سره څو سرلوخي خبري

18/04/2012 ش، حصین :

د بینوا او څو نورو برېښنا پانو پرمخ مې د «سرلوخ مرادزي» هغه لیکنه ولوستله چې سرتکي پې و «طالبان او شرګډي روشنفران». دا ډول له سپکو سپورو ډکې په ښکاره امریکایي پلوه د تیري او تجاوزپه ګټه لیکني او څرګندونې څه لږې نه وې او نه دی. خو سرلوخ دا ځل د هیواد اشغالګرو او ورسره مزدور دولت ته د ښه خدمت په خاطر د خپل ډیر خوار له منطقه تش قلم ژبه د وطن هغو روښانفکرانو ته ور اړولې چې ټول ژوند او احساس پې له وطن او د وطن له انسان سره مینه او د خپل ویاړلي تاریخ او ملي لوړتاریخي هویت د خوندي ساتلو له پاره وقف کړیدی.

له تیري، اشغال او ورسره خونړي له فساده ډک ضد انساني او په عمل کې ضد بشري روان بهیر څخه ملاتړ، هغه ته مشروعیت ورکول او خپلو خلکو او تاریخ ته شا اړول په هره پلمه چې وی، یو ښکاره ملي ضد دریځ دی. دا چې پوځي تیري او تر لسو کلونو زیات پردي اشغال افغانستان ته د سرلوخ په خبره دموکراسي، د بشر حقوق، د ښځو آزادي، مدنیت، پرمختګ، او دې ته ورته څه راوړی دي که نه، دا خبره له ټولو موجودو ترخو واقعیتونو سره سره کیدای شي د هرچا د پوهې، تجربې، ټولنیزې پیژندنې، په روانو پیښو کې د ځانګړو پټو او ښکاره منفعتونو له مخې د بحث وړ وي. خو که په بحثونو کې د مخالف نه ځمغل، ځانته لوړه بیه ورکول او نور ټیټ او لویدلي ګڼل را منځ ته شي، نوبیا په طبیعي توګه د ارواښاد سید بهاولدین مجروح په خبره د منطق ځای ځانځاني ښامار نیسي او دغه ښامار ژوند له ټولو ښو او بدو سره له ستوني تیره وي.

د سرلوخ پې شمیره لیکني مې په تیره بیا په افغان جرمن برېښنا پانه کې لوستلې دي. هغه د همدې برېښنا پانې د امریکایي پلوه نشراتي پالیسي له مخې په ټول توان هڅه کوی چې د وطن اشغال ته مشروعیت او د اشغال

دوام ته د امریکایي پوځي «تلپاټې» اډو په اړتیا پرله پسې لیکنې وکړي. د ده ټول منطق پردې ولاړ دی چې امریکایي او ناتويي اشغال (دی پې اشغال نه بلکې د «لویدیځوالو» شتون گڼي) دموکراسی، د بشر حقوق، د بنځو حقوق او دې ته ورته هغه اوټې بوټې چې همدې اشغال جوړې کړي له ځانه سره لري او دا زموږ وطن ته هوساینه، پرمختګ او تمدن راوړي. د دې سترو ښکرورو دروغوپه وړاندې که چا وویل چې د استعمار او نوي استعمار او د پوځي گلوبالیزم په ماهیت کې د مظلومو اولسونو له پاره دموکراسي او دی ته ورته څه نشته، نو هغه بیا سم د لاسه د طالبان ملاتړي بولي. له دې سره سم طالبان له مخې د پنجاب او آی اس آی نوکران گڼي او په وطن کې د لس کلن په ښکاره ملي مقاومت ټول زور هم یواځې له پنجابه بولي. مخکې له دې چې د سرلوڅ اصلي لیکنې ته وروگرځم له ده څخه څو پوښتنې اړینې بولم:

۱- د افغانستان ټول تاریخ د پردو په وړاندې د سر په بیه د مقاومتونو تاریخ و. همدغه تاریخ دې اولس ته یو ځانگړی کرکتر ورکړیدی. دغه کرکتر «سپي دې يم خو ژوندی دی يم» نشي ځغملی. دا سمه ده چې د وخت د شوروي اشغال په وړاندې پانگوالي نړۍ او سیمه ییزو لاسپوڅو پې د هغه وخت د «جهاد» شاته په دریدو د «نړیوال کمونیزم» ملا وړ ماته کړه. خو آیا په همدغه حرکت کې هم زموږ د خلکو او اولسونوله لوري دتیري او تجاوزپه وړاندې د پاڅونونو او مقاومتونو اصلي تومنه زموږ خلک او اولسونه وو،؟

۲- که لږ مخته لاړ شو دهند د مغولي امپراطوری، د ایران د صفوي خونړۍ واکمنۍ، او د انگلیسي نړیوالې امپراطورۍ پر خلاف زموږ د خلکو او اولسونو شاته څوک ولاړ وو؟ هغه وخت خونه پنجاب و، نه روس و او نه هغه فارس چې نن پې ایران بولي. او د عربي بنسټپالنې خو لا څه نښه هم نه لگیدل کیده؟

۳- همدا «جهادی» تنظیمي ډلې چیرته را جوړې او د نړیوالو سیاستونو د معاملې کچې ته ورسیدلې؟ همدا اوس هم باور لري چې دا ډلې به له ایران او پاکستان څخه گوبښه شوي وي؟

۴- آیا روانه واکمني په ښکاره د «لویدیځوالو» د جاسوسي شبکو د څو ښکاره جاسوسانو او د همدغو «جهادي» تنظیمونو، یو پردو جوړ کړی سهایي ډوله مصلحتي شرکت نه دی؟

۵- کولی شی د پنجاب، طهران او آن روس د جاسوسانو برخه په دې واکمنۍ کې له سترگو وخورځوی؟

۶- د همدې واکمنۍ اصلي څيرې له کومې دروازې هيواد ته را ننوتې؟ هغوی چې د امريکايي انگليسي اشغال له پاره له پخوا روزل شوي وو او د پاکستان له دروازې راتيريدل، دا کار د پنجاب او آی اس آی له منلو او مرستې پرته شونی و؟ انسان د وجدان په درلودلو انسان دی، وجدان هغه څه نه دی چې هغه په هر بازار کې پلورلی او بيا را نيول کیدی شي.

۷- پاکستان به يو اتومي قوت وي. خو نه د امريکا او پخواني شوروي او نني روسي په شان ستر اتومي قوت دی او نه هغه ستر اردوگان او پرمختللی پراخه جگړيز تخنيک لري کوم چې نوموړي زيرځواکونو او نوره پرمختللي نړۍ پي لري. که په دې هيواد کې د دوخت د انگريزي استعمار، د استعماري نړۍ ستنې کبرې شوې او د شرق بلاک لوی او واړه همدلته په گونډو شول، نو بيا پاکستان او يا ايران څنگه کولی شي چې په دې خپل خوار لويدونکي توان د افغانستان د اشغال خبره وکړي؟ مگر دا جوړونه په خپله هم ستا د «لويديځوالو» جوړونه نه ده. هغوی څه وکړي د دموکراسۍ، گلوباليزم، د بشر د حقوقو، آزاد بازار، مدنيت او بيا جوړونې شعارونه پي بې اثره شول. جگړه خو هرورومو يو شعار غواړي. که همدا د ايران او پاکستان د خطر خبره له حده زياته ونه پرسوي نو بيا خونه اشغال د دوام دليل موندلی شي او نه هم د دايمي امريکايي پوځي اډو جوړول کوم منطق ته رسي. آیا واقعيت همدا نه دی چې په دې شعار په سيمه کې د پيريو په عمر د بنمني کړي؟

۸- استعمار په هره بڼه چې وي اخلاق او جوړونه نه لري. پانگوال نظامونه اخلاقي نه بلکې بشپړ سياسي، د واکمنو کمپنيو د غوښتنو استازي او د واکمنې مالي اليکاري ايجرايي برخې دي. د پانگوالي نړۍ گلوباليزم د شوروي واکمنۍ د وخت دولتي سياسي شوی انتر ناسيوناليزم ته ورته يوه لوبه ده. نه پرلپري انتر ناسيوناليزم د هيوادونو پوځي لاندې کول و. نه د گلوباليزم اصلي تعريف دغه و چې نن پي وينو. هغه هم په يوه پوځي سياسي غرور ولاړ د اولسونو د ملي کرکتر خلاف يوه ناروا جگړه وه او دغه هم تر هغه ډير رسوا او په سخت فساد اخته تر ټولو ډير خونړی سياسي پوځي غرور او ورسره د ملتونو د طبعي شتمنيو غارت دی. ويتنام ته پي څه ورکړل؟ عراق ته پي څه پريښودل؟ په فلسطين څه روان دي؟ له يوسل او ديرسوکلونو زيات استعمار، لاتيني امريکا او تورې افريقاته کومه انساني هو ساينه ورکړه؟ ولې د افغانستان په خلکو دومره مين دي چې خپل ټول په همدوی لوروي؟ د دې خبرې منطق چيرته دی؟ د پوښتنو دا لړۍ پای نه لري. ما وغوښتل يواځې څو اشارې وکړم.

زه او سرلوخ يو وخت د افغانستان د خلکو د دموکراتیک گوند غړي وو. په دې توپیر چې دی په همدې گوند کې د مور او زه د میرې خوی وم. ما د همدې گوند په واکمنۍ کې جبري احتیاط او جیلونه کال، دی د ولایتې گوندي کمیټې غړی او آن منشي و. په دې ویاړ هم کوي چې د جلال آباد د دفاع د قرارگاه غړی و. له لیکنو څخه ېې ښکاري چې ده اوس توبه ورکړې، «لویدیځوال» ورته د آرمان ښې دي، خو لږ!!؟ «نادودې» لري چې هغه هم ورته د خُغم وړ دې، خو زما په شان یو شمیر لیونیان د ده د «لویدیځوالو» «نادودي»، بشري ضد جنایات او اخلاقي ضد هغه رسوایي گڼي چې دبشریت تاریخ ېې ساری نه لري.

سرلوخ د زمانې د شیبوپه خدمت کې ولاړ دی خو د ده «شرگډي روشنفران» د طالبانو ملاتړي دي. ځکه چې هغوی شیبو ته نه بلکې تاریخ ته گوري. دا لنډه یادونه هم باید وکړم چې د سرلوخ، لوڅې تورې لا تر ما نه دي را رسیدلي او ډیر هغه وتلي په وطن مین روښانفران ېې تر دې تورو لاندې را پرځولي چې ټولنیز وطنپال انسان سالار مقام او منزلت ېې له هیچا پټ نه دی.

سر لوخ د پروني اشغال (البته دی اوس خپله هسې د ورځې په نرخ هغه اشغال بولي) د لوړو گوندي کړیو «کادر» و خو اوس هغه ته اشغال او دغه ته د وطن د ناجي په سترگو گوري. دی ټول هغه روښانفران چې د ده په شان فکر او لیکنې نه کوي تر سپکو سپورو لاندې نیسي او لیکي چې دغه ډله د ډاکتر، پوهاند، پروفیسور، څیرونکي او نورو القابو تر نامه لاندې ځان غټوي او داسې څه لیکي چې هغه له طالبانو سره د دوی ملاتړښي. ډاکتر سرلوخ مرادزي ته باید لومړی وویل شي چې ته خو هم ډاکتر وې دا څه رمز دی چې خپل «علمي» عنوان او اصلي نوم دې پټ او مرادزی دې غوره کړ؟ په مهاجرت کې به ډیرو ځانته القاب غوره کړي وي. خو هغه وتلي روښانفران چې د سرلوخ تر لوڅې تورې لاندې را غلي په مهاجرت کې دې علمي مقامونو ته نه دي رسیدلي بلکې ډیر ېې د لوړو زدکړو او پوهنیزو کارونو روښانه تاریخ لري. هغوی د دومره لوی پوهې او لوی زړه خاوندان دي چې ښایي د سرلوخ سپکوته ځواب هم له خپل شان سره سم ونه بولي.

سرلوخ لیکي: «دوی که څه په ښکاره د ډاکتر، پروفیسور، پوهان، څیرونکي او دا شان نورو نومونو ځانونه غټوي او پرسوي، خو هیواد کې دننه د لویدیځوالو د نادودو، په دولت کې د فساد او په دولتې واک کې د نظار شورا او جمعیت په غور کډون د نیوکو په پلمه د طالبانو ملاتړ او لاسنیوي ته پناه وړي. دوی هڅه کوي چې د طالبانو نادودو او کرغړینو اعمالوته د منلو نظریاتي جواز و تراشي او ټولني ته د موجوده نظام د بدیل په توگه طالباني نظام ور وپېژني»

په همدې لومړي پراگراف کې داسې ښکاري چې سرلوخ د روانې مزدورې په خیانت، وطن پلورنې، جنایت او فساد لړلې واکمنۍ په مرگ ژاړي. ده ته دده «لویدیځوالو» جنایتونه نادودې، خو د طالبانو په نوم هرڅه چې ډیر یې پرديو او دولتي پرو پاگندو جوړ کړي کرغیږنې نادودې بللي. پوښته دا ده چې دخلکو په ودونو، جنازو او په کورونو او کاریزونو کې ډله بیزې له شمیره وټې وژنې، پر ماشومانو او زړو جنسې تیري، د مسلمانانو دمقدس کتاب پرله پسې سوځونې، پرمرومیتیاژې کول، په کورونو د شپې له خوا ورننوتل او د خلکو د شرف، ناموس او عزت لوتول او بیا وژل او شهیدان هم په یوه خونه کې راټولول چې دا له زرگونو پښو اوږي د سرلوخ له پاره ساده نادودې دي، چې په دې لسو کلونو کې یې د ده لویدیځوال ترسره کوي؟ او د دې په وړاندې آیا سرلوخ رښتیا هم باور لري چې ټولې د لارو او سرکونو پرسر چاودنې د طالبانو دي؟ مگر د شوروي راوستې واکمنۍ په دوران کې د تبلیغاتو لړۍ او ورسره پلان شوې وژنې هیرې کړيدي. ولې د نظارشورا او جمعیت په غوره ونډه څنګ زن تیریري، مګر خبره دا نه ده چې د ده ډیر ملګري له شمال ائتلاف سره وو او اوس هم هملته سر خوځوي؟ دا خبره هم د پام وړ ده چې د مولوی خالص هغه ډله چې د قدیر کورنۍ ته یې مشري پاتې شوه په پښتنو کې د نظار دشورا د ملاتیر وو آیا همدې ډلې د ننګرهار د خلکو اراده د نظار شورا او جمعیت په پښو کې په گوندو نه کړه؟ سرلوخ په دې هرڅه پوهیږي نو ځکه د نظار شورا او جمعیت له روانې لس کلنې واکمنۍ څخه په څنګ تیریري. هیڅوک د دې واقعیت انکار نشي کولی چې حامد کرزي په خپله هم د نظار د شورا ډیر پخوانی غړی و او له همدې کبله د رباني په واکمنۍ کې د بهرنیو چارو د وزارت معین شو. خود یوه شخصي ټکر په ترڅ کې یې د مارشال فهیم قسیم څپیرې او لغټې وخورې او د هډوکو د سمولو له پاره بهرته وتښتید. له امریکایي او انگلیسي پوځي یرغل سره د وطن پلورنې د معاملې په سر کې هم همدغه د نظارشورا، جمعیت او د حاجي قدیر ډله ولاړه وه. او د همدې ډلو په ملاتړ یې په بن کې حامد کرزي ته د امریکایي سناریو له مخې را یه ورکړه. د دغې پردۍ واکمنۍ له همدغه پیل څخه، واقعي واک نه دیوه فرد په توګه د حامد کرزي بلکې د شورا، جمعیت، دوستم، سیاف، حکمتیار، خلیلي، حاجي د قدیر د کورنۍ او دې ته ورته نورو په لاس کې و. د شورا، نظار او جمعیت برخه غوره نه بلکې واک دهغوی دی. دا واقعیت مګر پوند وی چې وېې نه ویني. د سر لوخ او په ننداریز پارلمان کې د حاجي قدیر د زوی ظاهر قدیر دریغ یو دی. هغه هم د جګړې د دوام ډول وهي او د اشغال د پایښت دعاوې کوي او دغه هم.

د سرلوخ د ليکنې عنوان د ده دريخ بڼي. هغه د همدې دريخ له مخې ځانته خپل منطق جوړوي. طالبان کرغېرن او که چا د ده لويديځوال او د هغو پلاس جوړه شوې واکمني وغندله، هغه شرکېدي روښانفکران دي. په انساني او فکري ژوند کې کله چې يوڅه له مخکې منل شوي وگڼل شي، د منطق ځای يو ليونی دگم نيسي. دغه ليونی دگم ته دلايل هم جوړيږي، هغه دلايل چې يواځې خښتن ته پې ډير غوره برينبي. سرلوخ په همدې لاره روان دی. د سرلوخ د «لويديځوال» اختراع هم د پام وړ ده، هغه په ښکاره اوښ په بڼو وهي. نه غواړي د امريکا تر مشرۍ لاندې د ائتلاف، ناتو او ناتو آيساف پوځي اشغال په ژبه راوړي. د ده لويديځوال په خپله هم افغانستان يو اشغال شوی وطن بولي خو سرلوخ د دې واقعيت پټولو ته دخپل منطق پرستن جوړوي. که له ده پوښتنه وشي چې: ستا دا «لويديځوال» څوک دي، خو له لويديځ نه راغلي ميلمانه دي؟ چا را بللي؟ دا دوه سوه زريزې په مرگوني جگړيز تر ټولو مدرن تخنيک سمبال لښکرې، دا د لسگونو جاسوسي سازمانونو تور جال چې په ټول وطن را خور شوی، دا د بلک واټر، سيټي او ديکچيني دلاس وحشې جگړه مار اجير ځواکونه، دا ټول ميلمانه دي؟ څنگه کولی شو د دغو ميلمنو وحشت په ساده نادودو او د دې په وړاندې زموږ د خلکو پاڅون په کرغېرن عمل تعبير کړو. د ده ځواب به څه وي. همدا پرتله کول په خپله ديوه کرغېرن موقيت ښودنه نه کوي؟

خو په دولتي واکمني کې د فساد خبره يواځې دا نه ده چې رشوتونه به وي، بهرنۍ «مرستې» به پې لوت کړي وي، د کار اهليت او توان به نه وي پکاروړل شوی او دې ته ورته څه. فساد ډيرې ژورې ريشې لري: جاسوسي د فساد مور ده، جاسوسان د ژوند په اډانه کې اخلاق نه پيژني، په عادي حالاتو کې د خپل وطن په استخباراتي کړيو کې کار کول يو ماموريت دي، خو پردو ته جاسوس کيدل د وطن پلورنې لومړۍ خښته ده. وطن يو مجرد او انتزاعي مفهوم نه دی. وطن يو تاريخ، يو هويت، يو ځانگړی فرهنگ يو اخلاقي شخصيت دی. کله چې وطن پلورل کيږي يواځې خپلواکي، ځمکنۍ سلامتيا او ملي واکمني له منځه نه ځي. بلکې، تاريخ، هويت، معنويت، فرهنگ، اخلاق، سنتونه او عقايد پې ټول پلورل کيږي. د انسان وژنه دردوونکې ده خو د يوه اولس د فرهنگ او معنويت وژنه او له هغه څخه د خپل هويت، تاريخ، اخلاقو، کرکتر، او عقايدو اخيستل اولسونه تاريخي ورکې ته بيايي. فساد د فحشا په بڼه کې، فساد د دروغو، فريب، ربا، تذوير او نيرنگ په بڼه کې، فساد د شخصيت لويديځ او پې هويته کيدو او جاسوس کيدو په بڼه کې، فساد د وطن پلورنې د اخلاقو د رواجولو په بڼه کې او با لآخره فساد د ژوند د ټولو اخلاقي لوړو د راپرځولو په بڼه کې بايد وليدل شي. د فساد پراخه دردوونکې برخه بايد په همدې لورو کې وڅيرل شي.

د یوې ټولني د تاريخي شخصيت بدلون په زور هغه هم د پردو په زور ليوښتوب او يوه وحشت زيرونه ده. زور زور زيروي. هغه اولسونه چې د پردو زورپې مقاومت ته را باسي د جگړې او ناخوالو مسؤل نه دي. مسؤلین هغه دې چې جگړه پې تپلې ده. د پردو تيري کونکو وحشي کړنې کرغیرنې نه بلل خو د خپلو هرڅه کرغیرن گڼل یو عجیب منطق دی.

دا سمه ده چې د طالبانو د واکمنۍ په بهیر کې ډیرې نارواوې تر سره شوې. هغه څه د هیڅ روغ فکر د منلو وړ نه وې. د هغوی دودودیزه بنسټپالنه او هغه پرکنیز قهریدلی ځواک چې دوی ته پې جگړیز توان ور باښه د جهادي تنظیمي نارواوو په وړاندې تر ډیره یو نه ایساریدونکی بهیر و. تنظیمي واکمنیو په لږ وخت کې د خلکو او اولسونو وژنه، سپکونه، رتڼه، لوټ او د هغوی په شرف، عزت او ناموس هغه څه وکړل چې او لسونه پې یوه نه ایلیدونکی کسات ته را وویستل. په دې خونړي خوځښت کې به پې له شکه د پردو لاسونه هم و خو یوه خبره دهیرولو نه ده چې دطالبانو د پرمختگ ستر شعار یواځې د فساد، وژنو، لوټ او پې امنیتی په وړاندې نه و، بلکې وطن دجگړه مارو په مخامخ سلطنتونو اړول شوی و، هرچا خپلې پیسې، خپل بیرقونه او خپلې لښکرې او جیلخانې در لودلې او هرچا په خپل سر د وطن په سر له پردو سره معاملې کولې. دغه حالت د وطن د تاریخي یوالي پوښتنه را مخته کړه. د وطن د یوالي د ساتنې شعار د طالبانو خوځښت ته تومنه ورکړه. جگړه د وطن د یوالي تر خوندي ساتلو پورې د ورځې په شعار واوښته. جگړه د وژنو په څنگ کې ډیرې نورې نارواوې هم لري. د ستر تاریخ لیکونکي ویل دورات دا خبره هم د یادولو وړ ده چې که تاریخ د فاتحینو له خولې ولیکل شي هغه یو ږوند تاریخ دی. د طالبانو د کړنو تاریخ تر ډیره د امریکا انگلیس او وروسته د ناتو او آیساف د خولی تاریخ دی، د سرلوخ په شان د یو شمیر افغان لیکوالو ډیرې خبرې هم همدغه تاریخ جوړې کړيدي.

یوشمیر افغان لیکوال یا خپرونکي دا خبره هم زمزمه کوي چې که د افغانستان خلک د استعمار په وړاندې، د وخت د شوروي اتحاد د لښکرو په وړاندې او دغه شان په ټول تاریخ کې آن دساساني او مغولي امپراطوریو پر خلاف نه وی دریدلې، افغانستان به اوس په دغه وروسته پاتیوالي کې نه وای. دغه اخیستنه یو حسن نیت ښيي، خو دغه شمیر کسان په دې نه پوهیږي چې ایډیال یوڅه او واقعیتونه نورڅه وي. ددې اخیستنو یو لنډځواب داهم کیدای شي که همدا مقاومتونه نه وي، نو ښایي افغانستان به هم نه و. د افغانستان شتون د همدې مقاومتونو زیږنده دی او همدغو مقاومتونو دغو خلکو ته همدغه دمقاومت تاریخي کرکتر ورکړیدی. یعنې دا چې له تاریخ څخه پې درنه برخه همدا ده.

سر لوخ دا خبره کشف کړې چې «شرګډې روښانفکران» د روانې واکمنۍ بدیل په طالبانو کې ویني او له همدې کبله باید دښمني ور سره وشي. خو دی باید دا واقعیت هم ومني چې د افغانستان د کین اړخه، ښي اړخه، منځپالو، ناسیونال سوسیالیستانو پې شمیره کسان د اشغال په دريځ کې په پټه او ښکاره ولاړ دي او په روان لوت کې پې ډیر څه هم تر لاسه کړي. دغه ډلې که د مزو چرچوپه خونديپوه شوي او ډیر څه پې هم په بدو وهلي نو که څوک ووايي که نه، داشغال په ټولو جناياتو کې هم د برخې څښتن دي. څرنگه چې دطالبانو دواکمنۍ نادودې درټلو وړ دي د دوی د «لویدیځوالو» د جناياتو بار هم باید همدوی ورسره وويشي.

د سرلوخ منطق دا دی چې طالبان خپل سنتي اسلام غواړي او هغه د نني تمدن سره سمون نه لري. که څوک د طالبانو ملاتړ کوي نو هغوی همدغه د څورلسو مخکې پېړيو تاريخ ته ورګرځي او دا په نن زمانه کې ناشونی دی.

سرلوخ ته باید ووايو چې اسلام زموږ د خلکو سپیڅلې عقیده ده، اسلام سنتي او غیر سنتي نه لري. د اسلام مقدس کتاب همدغه قرآن دی. د هغه نوي کول او ستا د «لویدیځوالو» له «تمدن» سره په بله بڼه اړول یواځې له اسلام سره نه بلکې له ملیونو مسلمانانو سره دښمني ده. دغه دښمني ویني او مرګونه زیروي. آن ستا د خوښې وړ پر دو جوړه کړې واکمني هم همدا لس کاله ځان د اسلام تر نامه لاندې پټوي او په همدې خاطر پې د واکمنۍ نوم اسلامي جمهوریت دی. او ډیرې کړنې پې د طالبانو دوخت کړنې دي. که پې وس ورسې دخپل واک د دوام له پاره به په یوه واحد هیواد کې د ښځو او نارینه وو دوه ځانګړي دولتونه هم جوړکړي. له سرلوخ نه پوښتنه داده چې کوم اسلام ورته خوندور دی، دغه چې «لویدیځوالو» او له هغوسره تړلو واکمنو جواسیسو او تنظیمي ډلو رامخته کړی، که هغه چې طالبان پې په نوم سر ورکوي. سر لوخ څنگه دا منلی شي چې جمعیت اسلامي، اتحاد اسلامي، وحدت اسلامي، حزب اسلامي او نور چې په ښکاره د «لویدیځوالو» په جوړه شوې واکمنۍ کې د واک اصلي خاوندان دي، خپل اسلامي هویت داسې اړولی چې د لویدیځوالوله تمدن سره سمون وځوري؟ دغه بدعت له اسلام څخه اوبښتون نه دی؟ دغه بدعت د تنظیمي شکمن هویت ښودنه نه کوي؟ په دغسې یوه شکمن هویت د افغانستان مسلماني پرګنې باور کولی شي؟

سرلوخ د طالبانو ستره تیر وټنه دا بولي چې بن لادن پې امریکا ته ور ونه سپاره. باور لرم چې دی په دې پوهیږي چې د افغانستان د لاندې کولو طرحه نوې نه وه. دغه طرحه د سرې جګړې له پای ته رسیدو وروسته د مغرورې پانګوالي نړۍ د نړیوال پلان ستره برخه وه. د نړۍ دلاندې کولو خوبونه ډیر زاړه و، د نړۍ د جغرافي

اړول له همدې خوبونو سره تړلي و، په دې برخه کې که چا ملا عمر هم امریکا ته سپارلی وای، پر افغانستان پوځي يرغل حتمي و. په ليبيا کې قذافي په دې ترکواښ لاندې و چې د لاکروبي په پيښه کې د ده ليبيا يانو لاس درلود. له لسو کلونو څخه زيات هره ورځ ليبيا تر امریکايي هوايي او راکتي اور لاندې وه، او په زرگونو انسانان يې له لاسه ورکړل. په پای کې په داسې حال کې چې دهغې پيښې له اصلي واقعيت څخه هيڅوک خبر نه شول، قذافي امریکاته په ملياردونو ډالره تاوان ورکړ څو خپل خلک وژغوري خو همدا چې له دې لارې امریکا او اروپا ته نږدې شو د خپل مرگ چيټي يې په خپل لاس لاسليک کړه. تر دې پخوا د صدام برخليک هم همدا سې و. همدا چې لويديځ ته ورنږدې شو د مرگ لاره يې خلاصه شوه.

د سرلوخ غوسه په دې هم راپاريدلې چې يوه د ده په خبره « شرگډي » روشنفر ولې د نهر و دا خبره کړيده چې افغانستان د پردو له پاره تل د غومبسو ځاله وه. د فقيد جواهر لعل نهر و دا خبره يو ژوندي تاريخ دی، د هغه تاريخ له لوستلو او ورنه په غوسه کيدو يوه خبره ښکاري او هغه دا چې سرلوخ د تاريخ د پکړيو د ليد توان نه لري. هغه ته تيرې تاريخي وياړنې يادول د ده د لويديځوالو د خواشيني لامل گرځي. دی بايد هغوته چې دغه يادونې کوي شرگډي روشنفران ووايي.

دا خبره چې د ده لويديځوال په افغانستان کې د نورو تيرو اشغالگرو په شان وروستی سلیکي وهي هم سرلوخ په ټيټکو را ولي اولر تر لږه د خپلې ژبې کنترول هم نه کوي. دا يوه عقلي ناروغي ده. که داسې نه وي د ده لويديځوال په خپله هم اوس دا خبره مني چې پوځ يې په خاورو لگيدلی دی. د پانگوالي نړۍ پرگنيز خو ځښتونه دغه جگړه دهغه يو په سلو کې ښيي چې هم په خپلو ۹۹ په سلو کې نارواوې کوي او هم نور ملتونه دخپلو گټو لپاره ځي. دنړۍ حالات اوس په ډاگه ښيي چې دپانگوال نظام دلويديو بهير پيل شویدی. امریکا او متحدين به يې يا له اشغالي جگړو په شا کيږي او يا به له ډيره ليونتوبه يوه نړيوال ناتار ته مخه وړي. د اشغال او پوځي اډو جوړول همدې نړيوال ناتار ته ور دانگل دي. که دا ناتار زموږ په سيمه کې پيل شي لومړنۍ قرباني به يې افغانستان وي.

سرلوخ په ناويلې توگه همدې ژرندي ته اوبه.

ورسيخوي.

سرلوخ د خپلې ليکنې په يوه برخه کې د استسقا لمونځ په يو ډول تمسخر د طالبان کار بولي. په داسې حال کې چې د طالبانو په دوره کې د استسقا د لمونځونو ډير څه نه اوريدل کيدل يا ما نه دي اوريدلي. د يوه روا هدف له پاره د استسقا لمونځونه يو اسلامي سنت دی. خو څومره چې ښکاره ده، د محمد نادرشاه د راتگ

په وخت کې د هغه د بري له پاره، د سقا د زوی حبيب الله د بري له پاره او هم دا شان د تيرو انتخاباتو په لړ کې د حامد کرزي د بري په هيله د استسقا لمنځونه پخوا د شور بازار او قلعه جواد حضرتانو او اوس ملياردر شوي صبغت الله مجددي ادا کړل.

سرلوخ په طالبانو دا نيوکه هم کوي چې دوی د محمد ظاهرشاه په نوم څه ژمنې درلودې خو هغوته يې شا کړه. د ده له نيوکې ښکاري چې دا هم يو کرغيرن کار بولي. دی نه پوهيږي چې د انگریزانو په خبره سياست دايمي دوست او دښمن نه لري، هرڅه د شرايطو له غوښتنې سره سم اوږي. نادرخان د شاه امان الله د بيرته راگرځولو په نوم خلک وغولول، د حامد کرزي پيشوا او د هيواد د تخت و تاج وارث هم محمد ظاهر شاه و، هغه خپله هم دا هيله پاللله او دکاريز مير دغواو وغولانځې يې په سترگو کې گرځيدې، له همدې پلوه يې تاريخ ته شا ورکړه او دواک په تمه يې د تيري او اشغال ملاتړ اعلان کړ. خو همدا چې لويه جرگه جوړه شوه، خليل زاد (دويم بوش) يې په ستوني کې خبره ور وچه کړه او وروسته خوارکي له ډيره غمه په تشناب کې را پريوت او قبرغې يې تير ويير شوي او لاړو چې لاړو.

سرلوخ پروني چپيان هم يې داغه نه دي پريښي، دی هغوی ته چې په لويديځوالو او واکمنۍ نيوکې کوی، افراطي چپيان وايي او هغه هم غندي. خو دا خبره نه کوي چې دغه افراطي چپيان څوک دي، پرون افراطي وو که نن افراطي شوي. پرون خو زموږ په هيواد کې دننه افراطي چپيان هغه گنل کيدل چې دچين د ترند پلويان وو. نن خو د هغو چپيانو غټ کسان د روانې واکمنۍ اصلي ستنې دي. او په بهر کې هم دهغوی تلویزيوني خپروني او انترني پانې داشغال او اشغالي واکمنۍ نغمې غږوي. که دليکوال موخه داوي چې ځانته په دې خاطر چې داشغال په څنگ کې ولاړ دی اصولي چپي وايي او هغوی چې دده خلاف پر اشغال نيوکې کوي د طالبانو پلوي او افراطي چپيان دي، دا نو د ده خاص منطق دی. ستونزه دا ده چې سر لوخ غشي ولي خود خپل هدف نوم نه اخلي.

سرلوخ د ليکنې په يوه برخه کې له نوم اخيستلو پرته د يوه ډير نامتو پوه څيرونکي او ليکوال د ليکنې يوه برخه را اخلي او داسې ښيي چې هغه ليکوال په خپله ليکنه کې د طالبانو پلوي ښودلې ده. دغه ليکوال ښاغلی داکتر رحمت ربې زيرکيار دی. د زيرکيار صاحب د ليکنې عنوان دی «خوار طالب او مست خان». ښاغلی زيرکيار د ليکنې په سر کې ليکي چې دغه ليکنه د ده او د يوه بل ليکوال هغه گډ وړانديز و چې د سپتامبر له يولسمې نيټې څخه نهه مياشتې مخکې يې ليکلی و او يوې رسنۍ ته يې ليردلی و خو هغې رسنۍ لاسوهنه پکې وکړه او عنوان يې هم ورواړولی و. سرلوخ د همدې ليکنې يا وړانديز يوه برخه را اخلي او د هغې له وړاندې کولو

څخه داسې جوړوي چې گوندې زیرکیار همدا اوس د طالبانو په پلوی ولاړدی. د زیرکیار صاحب په څه ناڅه یولس کاله مخکې وړاندیز کې هم امریکایي لوری اوهم دطالبانو لوری یوې روغې او یوه تعقل ته راغوښتل کیري. له وړاندیز څخه داسې ښکاري چې دوه مادې یې امریکا او دوه یې طالبانو ته یوه سپارښتنه ده. زیرکیار همغه وخت یعنې دسپتامبر له یولسمې، نهه میاشتې مخکې د امریکا د پوځي تیري چمتو والی ویني. هغه نه غواړي افغانستان اشغال او دغه روان وحشت را منځ ته شي. زیرکیار طالبانو ته نه نن، بلکې یولس کاله مخکې دا سپارښتنه کوي چې: «په افغانستان کې دطالبانو مشران باید په دې واقعیت پوه شي چې نن د امریکا حکومت په «نړیوال کلي» (گلوبال ویلج) کې یواځنی مست خان دی چې هم وسلې لري، هم پیسې لري، هم نغاړې لري، هم محکمه لري، هم قاضي لري او هم د دغو ټولو وسلو د استعمال اراده لري... په نړیوال کلي کې دغه ډول مست خان ستاسې (طالبانو) په شان مخالفین چې د شخصیت ادعا کوی نشي ځغملی».

سرلوح همدغه برخه را اخلي پرته له دې چې وگوري دغه لیکنه څه وخت او دڅه لپاره شوې، زیرکیار د طالبانو ملاتړی او د نورو په شان هغه شرکې پوهاند، ډاکتر، پروفیسور او څیړونکی بولي چې د طالبانو شخصیت د واکمنۍ له نیولو سره تړي. سرلوح لیکي: «دلته نوموړی لیکوال (منظور یې زیرکیار دی) په طالبانو پورې زړه تړي د نوموړي په آند طالبان چې په افغانستان کې جگړه کوي گوندې د خپل شخصیت د اعادې لپاره یې کوي. هغه څه چې لویدیځوال کوي هغه بیا طالبان نه کوي، او په دې ډول د لویدیځوالو د نادودو په وړاندې یوازینی بدیل طالبان، خلکوته وځلوي. دلته د طالبانو د شخصیت ادعا د افغانستان د واکمنۍ د نیولو په معنی ده...»

زموږ د خلکو په خبره «ده کجاو درختا کجا». د زیرکیار لیکنه څه وخت شوې او د طالبانو د بیا واکمني خبره د کوم وخت خبره ده. زیرکیار همغه وخت هم دطالبانو د شخصیت حکم نه دی کړې بلکې وایي امریکا د ستاسو «طالبانو» په شان مخالفینو شخصیت نشي منلی. هغه وخت نه اشغال و نه داشغال دا روانه فاسده اداره، او نه هم ددې اړتیا وه چې زیرکیار د دغې واکمنۍ بدیل په طالبانو کې ولټوي. سرلوح ته بلنه ورکوم چې د زیرکیار هغه وړاندیز یوځل بیا ولولي. د سرلوح غوسه په دې نه ده راغلې چې زیرکیار یولس کاله مخکې څه فکر کاوه. دی هغو واقعیتونو لیونی کړی چې هره ورځ په میدیا کې د ده د لویدیځوالو د جنایاتو، رسوایو او حتمي ماتې خبرې کوي. ښايي زیرکیار د یوه پوه وطنپال څیړونکي او لیکوال په توگه په خپلو نورو لیکنو کې د خپلې ټولې حالات د تاریخ او روانو واقعیتونو په رڼا کې انځور کړي وي او دا یې ویلي وي چې درواڼې فاسدې

پردی واکمنی بدیل په طالبانو کې د لید وړ دی. دا یو ساده نظر نه بلکې که دچا خوښ وي یا نه، له روانو حالاتو څخه یو جوړ شوی انځور دی.

د تنظیمونو د کړنو تاریخ روښانه دی، د نیمې لارې پرونیو چپیانو توپې، سجدې او اوښتنې او تاریخ او خلکوته شا اړونې هم ښکاره دي، په داسې یوه ترخه حالت کې نه بیا له بهره د پردو په لښکرو څه راورل کیدی شي او نه کومه تاریخي معجزه د چپو، ښیو او منځپالو یو داسې کوم ځواک جوړولی شي چې په لنډه زمانه کې د طالبانو بدیل شي. د اشغال ماته او تیښته تر هر څه د مخه هغه وړی باد ته ورکوي چې د اشغال په معامله او واکمنۍ کې یې تر اشغال نه ډیرې کرغیرنې کړنې کړې دي. د هیواد په د ننه کې ډیرو پخوانیو چپیانو د موافقو گوندونو هویت خپل کړ، «موافق!!؟» له اشغال او اشغالي واکمنۍ سره. له هیواده بهر هم دبیلگې په توگه «چپ نوین» ځانته نوی تعریف ورکړ او سید منصور نادري یې د داعيې مخکښ رهبر شو. دغه واقعیت ته په کتلو د اشغال او روانې فاسدې واکمنۍ بدیل باید څه وي؟ که څوک همدغه پوښتنه د واقعیتونو په رڼا کې وڅیړي هغه باید د طالب پلوي او شرکدي روشنفکران وگڼو؟ دا څه ډول منطق دی، له امریکایي ناتويې دموکراسۍ نه مو ټوله زده کړه همدا ده؟ او که دا تاسو نه یې چې طوطي وارخبرې کوی بلکې دا نور دي چې تاسو یې په څه تمه په خپلو ویندویانو اړولي. یې؟

روهي وېپانه